

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum praesentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. III. De Indulgentijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

proportionem probabilitatis, & non unus eorum omnia alimenta præstare teneatur, & alter nihil. *Conf.* quia si constet delictum admissum esse, & dubium sit, an damnum, quod postea ortum est, secutum sit ex delicto, vel non, præsumptio esse solet contra nocentem, seu delinquentem, ita, ut ipsi incumbat probatio, quod ex actione sua damnum non sit secutum, si actio illa talis fuit, ut sequi ex illa damnum tale consueverit: & ratio est, quia in dubia causa potius favendum est innocenti, quam nocenti.

114 Ego judico, utramque sententiam in praxi esse probabilem: probabilior, sistendo saltem in foro conscientie, videtur altera ex allatis rationibus. Dixi, sistendo in foro conscientie; nam in foro externo, nisi probari legitime possit, quod proles sit suscepta ex adulterio, præsumitur legitima, & hoc in favorem proles, & Matrimonii: atque hinc eo casu adulter ad alimenta præstanda hujusmodi proli cogi non potest à Judice.

Ad Argumentum contrarie sententia dici potest, neminem teneri spoliare se re sua, & debitum solvere, si ipse sit in possessione immunitatis à solutione; non verò si adversus ipsum sit præsumptio, ita, ut eidem incumbat onus probandi, se immunem esse, uti contingit in casu nostro. *Ad Conf.* testimonium Medicorum solum probat, quod filius in dubio se legitimum reputare possit, non autem, quod etiam adulter ab obligatione compensandi saltem ex parte damnum se possit excipere; nam innocentia, & favor filii omni jure id meretur, ut legitimus censeatur, donec demonstretur esse illegitimus, ac proinde à possessione legitimatis ob dubium deici non debet *arg. Reg. 65. in 6.* at verò adulterum constat causam injustam fuisse, ut maritus alimenta præbeat filio, tanquam certo, & indubitato, qui tamen re ipsa dubius est: quod damnum, cum pretio æstimabile sit, marito compensari debet.

§. III.

De Indulgentiis.

S U M M A R I U M.

116. Definitio Indulgentie.

117. &c. Varietas.

120. Quis concedere eas possit?

121. Vel non possit?

122. Quomodo concedi possint à Pontifice.

123. &c. Quomodo ab Episcopis, Archiepiscopis &c.

126. &c. An facultas concedendi Indulgentias possit obtineri consuetudine?

129. &c. An ad eas concedendas requiratur causa justa, & rationabilis?

132. Quid requiratur ad lucrandas Indulgentias?

133. An opera præscripta debeant fieri cum intentione lucrandi Indulgentias?

134. 135. Quamdiu durent Indulgentie?

136. Quando incipiant, & cessent dare ad certum diem, vel annos?

Indulgentie ad Remissiones pertinent, de quibus altera Rubricæ pars; nam duplex Remissionum genus in Ecclesia est, unum culpæ, quod maxime fit per Absolutionem Sacramentalem; alterum pœnæ, quod extra Sacramentum fit per Indulgentias. De priori extra ea, quæ hæcenus dicta sunt, nihil attinet ulterius addere: de posteriori.

116. Quæritur 1. quid sint Indulgentie, & quàm antiquus earum usus? *Indulgentia*, ut hoc loco, & ex communi fidelium usu nomen istud accipitur, est relaxatio pœnæ temporalis, pro peccatis actualibus remissis debite, per applicationem meritorum Christi, & Sanctorum. Læf. Zecch. tr. de Indulg. c. 1. n. 7. Laym. l. 5. tr. 7. c. 1. n. 1. Pirhing hic n. 37. König n. 22. Wiestner *ibid.* n. 147. la Croix tom. 6. n. 1301. Resp. 1. Magnif. P. Schmier p. 1. de Delict. c. 3. n. 274. Usus Indulgentiarum in Ecclesia antiquissimus est prout Bonifacius VIII. Extr. 1. in c. comm. h. tit. & Conc. Trid. sess. 25. in Decret. de Indulg. declarat, & ex traditione, ac continuo usu Ecclesiæ, prætorumque PP. & Conciliorum testimoniis ostendunt Bellarm. l. 4. de Pœnit. c. 3. Suar. D. 49. sect. 2. de Pœnit. &c. Imò indulgentiarum usum ab ipsis Apostolis derivatum verisimiliter colligit idem Suar. *loc. cit.* n. 3. ex 2. Corinth. 2. v. 10. ubi Apostolus incelsuosum, quem corpore quidem absens, præsens autem Spiritu 1. Corinth. 5. v. 3. excommunicatum pœnis Ecclesiasticis subjecerat, Spirituali clavium potestate absolvit, pœnâ etiam temporali, quæ remanserat remissa, prout indicant verba, ibi, *Sufficit illi, qui hujusmodi est. objuratio hæc, & infra, Nam ego, quod donavi, siquid donavi, propter vos in persona Christi, ubi Chrysost. Theophylact. Theodoret. Oecumen. Ambros. & alii expostores ad-*

tunt,

tunt, Paulum usum fuisse verbo significante liberalem remissionem, & condonationem, hancque veram, Indulgentiam & per potestatem à Christo datam fuisse, Suarez colligit ex verbis, *In persona Christi*.

117 **Quæritur 2.** quæ sit Indulgentia? **1.** variaz sunt partitiones. **1.** enim ratione effectus dividitur in Totalem, & Partialem, *Totals*, quæ etiam *Plenaria* dicitur, est per quam simpliciter tota pœna, in Purgatorio pro peccatis luenda, remittitur, *Partialis*, seu *non plena*, per quam solum remittitur aliqua pars pœnæ in hac, vel in altera vita exsolvendæ, Palao *tr. 24. D. un. p. 3. n. 1.* Engl *hic n. 13.* König *n. 23.* Wiestn. *n. 151.* la Croix *tom. 6. n. 1391.* Magnif. P. Schmier *p. 1. de Delict. c. 3. n. 281.* *Posterior*, seu *Partialis* alia est indeterminata, alia determinata. *Indeterminata* est, quando conceditur remissio tertia, vel quarta partis pœnarum debitæ; nam cum in diversis subjectis debita sint inæqualia, pro qualitate istorum effectus remissionis inæqualis erit, & respectu unius major, respectu alterius minor. *Determinata* verò, quando conceditur remissio pœnæ in determinata aliqua quantitate, e. g. decem, aut centum annorum, unius, aut plurium Carenarum, Quadragnarum &c. Dicitur autem *Carenæ* à *Carentia*, & erat olim pœnitentia sustinenda per jejunium in pane, & aqua per 40. dies; *Quadragesima* autem erat pœna, quæ per Quadragesimam subiri debebat; unde, quando in Bullis Pontificum dicitur, quod detur Indulgentia *Carenæ*, *Quadragesimæ* &c. sensus est, remitti tantam pœnam, quanta deletur per pœnitentiam 40. dierum &c. Palao *l. cit. n. 2.*

118 **2.** Dividitur Indulgentia ratione eorum, pro quibus Indulgentia conceduntur; nam alia datur *pro vivis*, & per modum absolutionis, alia *pro Defunctis*, & per modum suffragii, seu solutionis. Nam Papa, cum in animas Defunctorum Jurisdictionem non habeat, non potest dare illis Indulgentias per modum Jurisdictionis eas absolvendo à pœnis; sed solum hæc ipsis applicantur per modum Suffragii, dum ab alio vivo præstantur opera pro Indulgentia requisita, & hæc offeruntur DEO tanquam solutio pretii adjunctis precibus, ut illam misericorditer acceptet, & pœnam temporalem animabus, in Purgatorio detentis, remittat, Suar. *D. 53. sect. 2. n. 2. & sect. 3. n. 15.* Coninck *D. 12. dub. 10.* Laym. *l. 3. tr. 7. c. 7. n. 3.* Palao *l. cit. p. 10. n. 2.* Vallens. *hic §. 20. n. 1. ¶. longè.* Wiestner *ibid. n. 154.* la Croix *tom. 6. n. 1315.* Magnif. P. Schmier *c. 3. cit. n. 283.* *Querunt* hic aliqui, an Indulgentiæ, pro defunctis concessæ, habeant effectum certum, & infallibilem, an verò

tantum profint secundum liberalem, & congruam DEI acceptantis voluntatem? Infallibilem esse negant Richard. Durand. Cajet. Cordub. Can. Petr. de Sot. Henric. Laym. Bonacin. &c. Affirmant S. Thom. Dom. Sot. Navar. Suar. Valent. Coninck, Benzon. quorum sententiam veriorē existimat Palao *l. cit. n. 4.* & deducitur ex Bulla Leonis X. ad Cajetan. in qua æqualiter, & absolute tum vivis, tum defunctis promitti videtur liberatio à pœnis.

3. Dividitur Indulgentia in Personalem, Localem, & Realem. *Personalis* est, quæ per se, ac directè personis conceditur sine determinatione ad certum locum, vel rem materialem. *Localis*, quæ certo loco affixa est v. g. Ecclesiæ, Altari &c. *Realis*, quæ rei certæ, ut rosario, numismati, crucibus &c. Palao *l. cit. p. 3. n. 13.* König *hic n. 25.* Wiestner *n. 152.* la Croix *n. 1313.* Schmier *n. 282.* cum aliis.

4. Dividitur in Perpetuam, & Temporalem, *prior* durat, donec revocetur, vel intereat res, aut sine spe reedificationis destruat locus, cui directè concessa est. *Posterior* datur ad certum tempus, eoque exacto finitur, Wiestner *n. 153.* Schmier *n. 284.*

Quæritur 3. quis possit concedere¹²⁰ Indulgentias? **1.** ex plenitudine potestatis *Summus Pontifex* concedere potest Indulgentias cujuscunque generis *Extrav. unigenitus 2. in. comm. b. tit.* nam à Christo generalem accepit potestatem dispensandi Thesaurum Ecclesiæ. Palao *tr. 24. D. un. p. 5. n. 1.* Vallens. *hic §. 21. n. 1.* Engl *n. 16.* König *n. 27.* Wiestner *n. 150.* §. 156. la Croix *tom. 6. n. 1317.* Magnif. P. Schmier *p. 1. de delict. c. 3. n. 277.* **2.** *S. R. E. Cardinales* concedere Indulgentias in Ecclesiis sui Tituli possunt ad 100. dies: sed hoc non jure communi, sed speciali, scilicet ex privilegio, ut Bolognet. *de Indulg. n. 21.* vel ex jure non scripto, & consuetudinario, ut Zoel. *hic n. 10.* Gobat *de Indulg. n. 55.* la Croix *n. 1321.* advertunt,

3. *Legati Sedis Apostolicæ*: quanta verò circa hoc potestas iisdem competat, quia jure communi expressum non est, ex usu, & commissione, sive Litteris Legationis desumi debet. Communiter dare possunt Indulgentias ad 100. dies. Vallens. *§. 21. n. 3.* König *n. 27.* Wiestner *n. 158. ¶. non minorem.* la Croix *n. 1322.* **4.** *Episcopi* in sua Diocesi: & quidem isti in Dedicacionibus Ecclesiarum possunt dare Indulgentias unius anni, in earum anniversariis 40. dierum *c. cum ex eo 14. h. tit.* Barbosa. *de Offic. Episc. alleg. 88. n. 14.* Vallens. *l. cit. n. 2.* Engl *n. 16.* König *n. 27.* Wiestner *n. 157.* Schmier *n. 278.* §. 279. Et hæc Indulgentias concedendi potestas competit Episcopis etiam non consecratis, mo-

dò confirmati sint; quia Indulgentiarum concessio non est actus Ordinis, sed Jurisdictionis Episcopalis. Vallens. n. 4. Engl. n. 19. §. Archiepiscopi tam pro sua Diocesi (quia in hac possunt, quod Episcopi) quam pro sua Provincia, seu pro Ecclesiis Suffraganeorum suorum, etiam extra visitationis tempus, & dum extra Dioceses ipsorum existunt; (quia Indulgentiarum datio est actus Jurisdictionis voluntariae) & quidem in his concedere possunt 40. alios dies prater concessos à proprio Episcopo, ita, ut Ecclesias has visitantes 80. dierum Indulgentias simul lucrentur. Suar. D. 55. sect. 3. n. 7. Palao p. 5. cit. n. 8. Wiestner n. 158. la Croix n. 1321.

121. *Contra* exploratum est, quòd Indulgentias dare non possint. 1. *Parochi*; quia carent Jurisdictione fori externi. 2. *Capitulum Cathedralis, Sede vacante*; quia ad hoc tantum devolvitur Jurisdictio necessaria. 3. *Vicarius Generalis Episcopi, vel Capituli, Sede vacante*; quia Indulgentiarum concessio reservatur Dignitati Episcopali. 4. *Prælati Sæculares inferiores Episcopo*, nisi ex speciali privilegio, consuetudine, vel præscriptione hac potestas sit ipsis concessa; quia de Jure communi potestas hæc ipsis concessa nupiam probari potest. 5. *Prælati, Abbates, & alii Superiores Regulares*, nisi similiter privilegio à Papa concessio muniti sint: quale tamen privilegium permulti illorum habent respectu subditorum suorum, ex cuius prointore, quanta cuiusque potestas sit, defumendum est. Navar. de Indulg. notab. 30. n. 14. Palao tr. 24. D. un. p. 6. n. 4. Wiestner n. 159.

122. *Quæritur* 4. quomodo Indulgentiæ concessæ possint? & Summus Pontifex habet quoad hoc potestatem prorsus illimitatam: unde valebunt Indulgentiæ ab ipso concessæ, cujusunque generis illæ sint, & quibusunque concessæ, modò ex causa iusta, & rationabili concessæ sint; nam sine hac concessæ non valent, prout dicitur *infra* n. 130. Præterea publicari non debent primò sine licentia, & approbatione Ordinarii, ut habet *textus*, & *Declarat. Card. in Trid. sess. 21. c. 9. de reform.* Dixi primò; nam Indulgentias, jam olim sibi concessas à Summo Pont. publicare Religiosi, & alii, quibus concessæ sunt, possunt, nullo verbo cum Ordinariis factò. Joan. Gallermat ad Trid. l. cit. V. *Indulgentias*.

123. Episcopis verò, & Archiepiscopis variè potestas hæc limitata est. Et 1. quidem quoad quantitatem Indulgentiæ; nullus enim inferior Pontifice, seclusa Papæ delegatione, dare potest Indulgentias plenarias, sed tantum partiales, & limitatas ad certum tempus, e.g. 100. aut 40. die-

rum. Estque concessio, si ultra limites statutos sit, ipso Jure nulla quoad excessum c. Romana 1. c. fin. b. tit. in 6. Dixi quoad excessum; nam quoad eam partem, quæ numerum præscriptum non excedit, valet concessio: & ratio ducitur ex Regula universalis, quòd utile per inutile vitari non debeat Reg. 37. in 6. quando parsutiles separari potest ab inutili, ut in proposito nostro est numerus dierum. Accedit, quia concessio Indulgentiarum est quædam liberalis donatio, quæ tenet pro parte, quæ quantitate Lege statutam non excedit, licet quoad excessum invalida sit. Gloss. in c. fin. cit. V. non obtineant, Joan. Andr. ibid. Navar. de Indulg. notab. 31. n. 16. Azor p. 2. c. 55. q. 6. Henric. l. 7. c. 33. n. 4. Suar. D. 55. sect. 3. n. 14. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 88. n. 22. Laym. l. 5. tit. 7. c. 4. n. 2. fin. Bonac. D. 6. de Indulg. q. 1. p. 3. n. 4. Palao tr. 24. D. un. p. 5. n. 13. Wiestner ibi. n. 157. la Croix tom. 6. n. 1310.

2. Quoad personam, quibus concedere Episcopus Indulgentias potest; nam concedere illas tantum subditis suis possunt, Sumitur ex c. quod autem 4. b. tit. Ratio est, quia ea, quæ sunt à Judice, si ad ejus non spectant officium, virtus non subsistunt, ut dicitur reg. 26. in 6. atqui dare Indulgentias spectat ad officium proprii Episcopi; nam fungitur ibi Episcopus officio Judicis absolventis à pœna, atqui sicut ligari, ita, & absolvi nullus valet à Judice non suo, ut c. quod autem cit. memorat, ergo &c. Ex quo sequitur 1. quòd Indulgentias in Ecclesiarum Dedicacionibus &c. ab Episcopis concessas non possint lucrari extranei, qui in Diocesi Episcopi dantis Indulgentias nec domicilium, nec quasi domicilium habent, nisi proprius Episcopus specialiter consentiat. Abb. in c. cit. n. 7. Navar. de Indulg. notab. 31. n. 12. Barbof. alleg. cit. n. 25. Vallens. hic §. 21. n. 4. Engl. n. 17. König n. 28. Wiestner n. 162. Possunt tamen eas lucrari Exempti, qui intra Diocesim Episcopi Indulgentias concedentis habitant, ne Exemptio, quæ in favorem illorum est introducta, in eorum odium, & dispendium detorqueatur, contra reg. 61. in 6. & l. quod favore 6. C. de LL. Navar. l. cit. n. 15. Cockier de Jurid. in Exempt. q. 58. n. 5. Palao p. 3. n. 14. Barbof. l. cit. n. 27. Pirhing n. 47. Engl. n. 18. König n. 28. Wiestner n. 164. Sequitur 2. nullum Episcopum, vel alium Ordinis Episcopalis Prælatum potestate ordinaria, & quæ eidem ratione Dignitatis competit, concedere Indulgentias posse pro Defunctis. Navar. not. 23. n. 4. Suar. D. 55. sect. 3. n. 9. Barbof. n. 24. Palao p. 5. n. 9. Vallens. n. 3. Wiestner n. 157. v. ex Papa, la Croix tom. 6. n. 1320. &c.

86. & sumitur ex c. quod autem cit. ubi solum conceditur Episcopis quasdam Indulgentias dare subditis suis degenibus in hac vita. igitur ad defunctos hæc facultas non debet extendi. *Sequitur videtur* 3. quod Indulgentias non possit lucrari is ipse, qui eas concessit; quia Jurisdictionem nemo in seipsum exercere potest. *Sed contrarium est verissimum.* S. Thom. *addit. ad 3. p. q. 27. art. 4.* Suar. l. 6. de LL. c. 12. n. 8. Laym. l. 1. tr. 4. c. 27. n. 31. Barbof. alleg. 88. n. 28. Wiestn. n. 163. & hoc recte communiter DD.

Ratio est, quia concedens Indulgentias deterioris conditionis esse non debet, quam subditi ipsius fideles. *Conf.* nam etiam Voti relaxatio est actus Jurisdictionis, & tamen qui dispensare cum aliis in Voto potest, potest etiam secum ipso: & ratio utriusque est, quia actus Jurisdictionis voluntarie non semper exigit distinctionem personarum.

87. 3. Eadem potestas concedendi Indulgentias Episcopis, & Archiepiscopis limitata est quoad locum; nam Episcopus dare Indulgentias solum potest pro sua Dioecesi, Archiepiscopus per totam suam Provinciam, Sumitur ex c. nostro 15. h. tit. Et ratio est, quia licet Metropolitanus non habeat Jurisdictionem contentiosam in Subditos Suffraganeorum suorum, habet tamen ea, quæ sunt Jurisdictionis voluntarie, inter quæ etiam est concessio Indulgentiarum. Idque verum est, etiam si actu non videret Provinciam, modo statutum *concl. Lateran.* quoad numerum dierum pro Indulgentiis concedendarum non excedat, ut dictum est n. 120. *fin.* Ex eadem ratione potest Episcopus concedere Indulgentias pro sua Dioecesi, etiam si in hac non actu exiit; quia actus Jurisdictionis voluntarie exerceri possunt etiam ab existente extra territorium suum. Palao p. 5. n. 17. Patriarcha, vel Primas, licet in Episcopatu, & Archiepiscopatu, cui ipse præsidet ut Episcopus vel Archiepiscopus, possit ea, quæ possunt Episcopi, & Archiepiscopi alii, Indulgentias tamen pro toto Regno, cui ipse ut Primas, vel Patriarcha præest, non potest concedere; quia extra Dioecesim, & Provinciam suam in subditos coærerarum Diocesium extra casum Appellationis Jurisdictionem non habet. *Conf.* ex c. nostro cit. ubi pro solo Archiepiscopatu legitur concessio facta.

116. Queritur 5. an facultas concedendi Indulgentias possit obtineri consuetudine. Negant Turrecr. in S. item in Levitico post can. qui aliquando 87. dist. 1. de Pœnit. Navar. de Indulg. notab. 31. n. 7. Sot. in 4. dist. 22. q. 1. art. 4. Cordub. de Indulg. q. 10. proposit. 11. dub. 1. Suar. D. 55. sect. 4. n. 3. Rationem dant, quia cum potestas hæc se extendat ad tollendas poenas DEO debitas, ac-

quiri nequit sine voluntate ipsius DEI aut summi ejusdem in terris Vicarii. vel igitur Summus Pontifex scit, & tacite approbat, ejusmodi consuetudinem; & tunc non ex vi consuetudinis tantum, sed potius ex vi taciti consensûs potestas illa acquiritur: vel nescit Papa; & tunc actualiter consentire non potest, cum ignorantis nullus sit consensus. *Conf.* a paritate cum consuetudine, quæ à subdito acquiratur libera electio Confessarii sine licentia proprii Episcopi, quæ consuetudo reprobatur c. si Episcopus 2. h. tit. in 6.

Sed melius affirmativam tenent Gloss. *fin. in c. accedentibus 12. de Excess. Prælat.* Abb. *ibid. n. 2.* Palud. in 4. dist. 38. q. 4. art. 4. *concl. 4.* Sanch. l. 4. mor. c. 38. n. 21. Laym. l. 5. tr. 7. c. 4. n. 4. Palao tr. 24. D. un. p. 6. n. 6. Gobat de Indulg. n. 79. Wiestn. *hic. n. 160.* Nam & potestas dispensandi in Votis, ac Juramentis per consuetudinem ab inferioribus Prælatibus acquiri potest, cum tamen Dispensatio ista etiam solvat animas in foro DEI, ac proin competere possit nemini sine voluntate Christi, aut ejus in terris Vicarii.

Neque obstat, quod Papa nesciat in 128 specie, & in particulari talem consuetudinem; quia sufficit, quod id velit, & consentiat vi generalis Legis, per quam approbantur consuetudines bona fide præscriptæ. *Ad Conf.* illatio ad diversa non est legitima, præsertim quando ratio est diversa, prout est in proposito; nam facultate eligendi Confessarium sine licentia Episcopi frangitur, aut relaxatur nervus Ecclesiasticæ Disciplinae, & subditus subtrahitur obedientiæ sui Pastoris: quod non fit potestate concedendi Indulgentias.

Queritur 6. an ad Indulgentias concedendas requiratur causa justa, & rationalis? *Certum est* causam justam requiri saltem ad honestatem concessionis. Paret ex *Extrav. Unigenitus 2. int. comm. h. tit. p. quem quidem ibi, Ex propriis & rationalibus causis.* An vero justa causa requiratur etiam ad valorem concessionis, dubitari potest. Et ratio dubitandi est, quia multa prohibentur, quæ tamen si facta fuerint, roboris obtinent firmitatem c. ad Apostolicam 16. de Regular. *Conf.* paritate cum dispensatione in Lege Jæjunii, absolutione ab Excommunicatione, & remissione aliarum poenarum, quæ si factæ sint sine justa, & rationali causa, licet illicitè, & validè tamen fiunt.

Sed dicendum, esse invalidam concessionem Indulgentiæ sine causa factam etiam à Papa. Ita contra Palud. in 4. dist. 21. q. 4. art. 1. ferè omnes DD. & inter hos S. Thom. in *Supplem. q. 23. art. 2.* S. Bonnav. in 4. dist. 20. p. 2. art. 1. q. 6. Sot. dist. 21. q. 2. art. 2. Cajet. de Indulg. tr. 9. q. 1.

q. 1. *Et tr. 15. c. 4. q. 1.* Navar. de *Indulg. notab. 15. n. 17.* Valent. tom. 4. D. 7. q. 20. p. 4. pr. Suar. D. 54. *sect. 2. n. 3.* Coninck. D. 12. *dub. 6.* Laym. l. 5. *tr. 7. c. 5. n. 1.* Bonac. D. 6. de *Indulg. q. 1. p. 4. n. 1.* Palao *tr. 24. D. un. p. 7. n. 1.* Vallens. *hic S. 23. n. 1.* la Croix tom. 6. n. 1316. Magnif. P. Schmier p. 1. de *Delict. c. 3. n. 286.* *Et 287.*

Ratio est, quia Papa non est dominus, sed dispensator thesauri Ecclesie, unde sumuntur Indulgentie, dispensator autem non potest sine causa disponere de rebus domini; alias esset dissipator. *Conf. ex c. cum ex eo 14. h. tit. ubi Innocentius III. reprobatur Indulgentias indiscretas, Et superfluas.* Ex quo patet ad *Rationem dubitandi*, & *Confirmationem* adjectam, nam Dispensatio in jejuniis &c. est relaxatio obligationis, vel poenae pendens à voluntate Papae.

131 Porro causa hæc debet esse à generali illa liberationis à poena temporali distincta; nam alias semper adesset causa sufficiens concedendi quasvis Indulgentias, cuius, & quovis momento, quod communi fidelium, & Orthodoxorum DD. sensui adversatur. Palao l. cit. n. 1. *quod si dicas la Croix tom. 6. n. 1305. Resp. 2.* In specie causæ dandi Indulgentias sunt exaltatio Ecclesie, conversio infidelium, Hæresum extirpatio, propagatio Fidei Christianæ, Concordia Principum Christianorum, reformatio vitæ, morumque emendatio, excitatio ad studium devotionis, & virtutis obsequiorum & meritorum remuneratio, Spirituale solatium animarum, & similes alie, non solum publicum, sed privatum etiam bonum spectantes. Palao n. 2. Debet autem hæc causa esse proportionata Indulgentiæ juxta prudentis arbitrium; alias ex ea parte, quæ Indulgentia causam excedit, concessio censeretur facta absque causa rationabili, & sic ipsa Indulgentia quoad excessum evaderet indiscreta, & superflua. Cajet. de *Indulg. q. 1. Et 2.* Bellarm. l. 1. de *Indulg. c. 12.* Suar. D. 54. *sect. 3. n. 5.* Coninck D. 12. *dub. 6. concl. 2. n. 31.* Laym. l. 5. *tr. 7. c. 5. n. 1.* Palao n. 3. Wiestner n. 166. la Croix l. cit. & n. 1316.

132 Quæritur 7. quid requiratur ad lucrandas Indulgentias? R. 1. requiritur, ut lucrans sit baptizatus. Suar. D. 52. *sect. 2. pr.* Coninck D. 12. *dub. 7. pr.* Laym. l. 5. *tr. 7. c. 6. n. 1.* Bonac. D. 6. q. 1. p. 5. n. 1. *Et 2.* Palao *tr. 24. D. un. p. 8. n. 1.* Vallens. *hic S. 24. n. 1.* la Croix tom. 6. n. 1301. *Resp. 3.* & hinc earum capax etiam non est Catechumenus ante Baptismum susceptum. Ratio est, quia Indulgentiarum concessio, si concedantur per modum absolutionis, est actus Jurisdictionis, conf. requiritur, ut is, cui conceduntur, sit subiectus potesta-

ti Spirituali Ecclesie, nonita autem subji-ciuntur, qui Ecclesiam per Baptismum nunquam ingressi sunt. ergo &c. 2. ut non sit ligatus Excommunicatione majori; quia hæc privat hominem communicatione bonorum Ecclesie spiritualium *can. omnis Christianus 32. can. canonica 107. Et. caus. 11. q. 3.* Suar. D. 52. *sect. 2. n. 3.* & de *Censur. D. 12. sect. 3. n. 7.* Laym. c. 6. *cit. n. 2.* Palao n. 5. Wiestner n. 167. 3. ut in gratia DEI sit constitutus tempore consecutionis; quia Indulgentie auferunt solum reatum poenae, & hic non aufertur sine reatu culpæ. Porro licet consultum sit omnia opera in gratia DEI peragere, per se tamen loquendo, & nisi aliud constet de mente Indulgentias concedentis, sufficit, si opera præscripta in statu gratiæ compleantur; quia status hic potius exigitur propter Indulgentiæ effectum, quam propter opus præscriptum. Navar. de *Indulg. notab. 19. n. 17.* & *not. 32. n. 47.* Suar. *sect. 2. cit. n. 7.* Laym. n. 3. Palao n. 3. Gobat n. 152. Wiestner n. 168. la Croix n. 1410. 4. ut impleatur totum opus, pro Indulgentiis lucrandis præscriptum; hinc non omnia præscripta implens, easdem non lucrabitur; quia non servat formam, nec implet conditionem, sub qua concessæ sunt. Navar. *not. 19. n. 17.* Coninck D. 12. *dub. 7. n. 38.* Suar. *sect. 3. n. 3.* Laym. n. 3. Palao p. 9. n. 1. Vallens. S. 24. n. 3. König n. 30. Wiestn. n. 169. la Croix l. cit. Rectè tamen DD. *cit.* excipiunt casum, quo Indulgentiæ concessæ sunt implenti opus præscriptum, in quantum potest, sicut *Extr. Unigenitus 2. h. tit. Jubilæi Indulgentiæ concessæ sunt arripentibus iter ad visitanda Limina Apostolorum, quamvis impediti eò nequeant pervenire.*

An verò opera illa peragenda sint 133 intentione lucrandi Indulgentias, diffusio est inter DD. Mihi satis certum est, & Ecclesie praxis docet, non exigi intentionem formalem; tum quia hanc requiri neque ex natura rei, neque ex voluntate Pontificis Indulgentiam concedentis constat; tum verò quia Indulgentiæ concedi moribundis animam agentibus, & omni sensu destitutis, iisdemque administrari Sacramentum Extremæ Unctionis solet, Palao p. 9. *cit. n. 8.* Wiestn. n. 170. Imò iidem DD. cum Suar. D. 56. *sect. 1. n. 7.* Salas D. 17. de LL. c. 5. pr. Coninck de *Sacr. D. 83. n. 166.* Laym. c. 6. *cit. n. 5.* Card. de Lug. de *Sacram. D. 27. n. 82.* la Croix n. 1325. existimant, si alia intentio specialis non præscribatur, sufficere intentionem habitua-lem, & interpretativam, quam quilibet Christianus de salutis suæ remedii habere, & generatim velle præsumit, ut bona opera sua profint, quantum possunt. Ratio est, quia subrogatum sapit naturam ejus, in

in cuius locum subrogatur. Indulgentia autem subrogatur operibus satisfactoriis, habentibus vim satisfaciendi, & solvendi debitum, licet quis debitum illud solvere nec formaliter nec virtualiter intendat.

134 Quæritur §. quædiu durent Indulgentiæ? 1. hac in re regulare, & perpetuum dogma est, quod earum sicut concessio, & inchoatio, ita & duratio, accessio à voluntate concedentis pendeat *arg. Reg. omnis 1. de R. J.* Et hinc 1. concessio ad certum tempus, aut sub conditione, illo demum finito, & hac deficiente cessant. *Navar. de Indulg. notab. 31. n. 25. Suar. D. 57. sect. 2. n. 2. Coninck D. 12. dub. ult. Palao tr. 22. D. un. p. 11. n. 1. Wiestn. hic n. 272.* 2. concessio ad Beneplacitum finiuntur morte concedentis; quia beneplacitum cum vita expirat, c. signatione 5. de Rescript. in 6. Gobat de Indulg. n. 643. *Wiestn. n. 173.* 3. annexæ certæ rei, vel loco cessant interitu rei cui annexæ, vel destructione loci, cui concessæ sunt, si destructio talis fiat sine spe reedificationis. Secus est, si cum spe reedificationis; nam tunc, maxime, si post destructionem non longum tempus reedificationis intercessit, eadem Indulgentia resurgit, quæ tempore destructionis suspensa est. *Suar. D. 52. sect. 1. n. 8. §. 9. Bonac. D. 6. q. 1. p. ult. n. 4. Palao l. cit. n. 3. la Croix tom. 6. n. 13. §. 4.* quæcunque Indulgentiæ cessant, si à concedente, hujus Successore, vel utriusque Superiore revocentur *Extr. quemadmodum 4. & seq. in. comm. b. tit. & docet praxis Summorum Pont. à quibus multæ sunt revocatae. Sylv. V. Indulgentia n. 27. Suar. D. 57. sect. 2. n. 8. Bonac. p. ult. cit. n. 8. Palao n. 2. la Croix n. 1382.* qui tamen notant, ex voluntate Papæ rationaliter præsumpta Bullas Indulgentiarum revocatorias, publicatas Romæ, effectum in Provinciis non statim fortiri, neque Indulgentias cessare, antequam notitia revocationis factæ ad has moraliter potuerit pervenire; quia si ante ejusmodi notitiam cessarent, inde orirentur gravia incommoda, & fidelium deceptiones.

135 Extra hos modos nullus est alius, quo Indulgentiæ concessio propriè cesset, ut bene expendit *Suar. D. 52. sect. 2. Palao n. 4. Conf. 1. Indulgentia simpliciter, & absolute concessa non perit morte concedentis c. si super gratia 9. de Offic. Deleg. in 6. cum sit gratia, & Beneficium Principis, quod decet esse mansurum. Reg. 16. in 6. V. Sylv. Indulgentia n. 16. Navar. not. 31.*

n. 25. *Suar. D. 57. sect. 2. n. 6. Palao n. 4. cit. la Croix n. 1301. Resp. 3. coroll. 2. & n. 1386. Wiestn. n. 174.* Et hoc verum est etiam de Indulgentiis datis ab Episcopo, Archiepiscopo, & Legato Apostolico; nam ab his datæ, etiam ipsis decedentibus, vel officio cedentibus, perseverant *arg. c. fin. de Offic. Legat. & ratio est, quia potestas eorum in Indulgentiis concedendis à Jure restricta est non quoad durationem, sed solum quoad quantitatem. Suar. D. 52. sect. 2. n. 4. Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. gloss. 12. n. 38. Palao p. 11. n. 4.* 2. non cessat Indulgentia, cessante causa, ob quam concessa est, modo hæc à principio proportionata fuerit concessioni; quia Indulgentiæ duratio non pendet ex duratione causæ, sed propter causam temporalem Indulgentia perpetua concedi potest, sicuti Indulgentia unius anni conceditur propter Dedicacionem Ecclesiæ, quæ uno die finitur. *Palao n. 4. cit. v. denique. 3.* non cessat Indulgentia, ex eo, quod eidem loco similis concessa fuerit, nulla mentione prioris facta in impetratione; quia ob hunc defectum posterior concessio nullius est valoris juxta *Reg. 57. Cancell. prior verò concessio perseverat salva. Suar. n. 12. Palao l. cit. v. neque etiam.*

Quæritur 9. quando incipiant, & cessent Indulgentiæ concessæ ad certum diem, vel certos annos, e. g. ad septennium? 1. si datæ sunt pro aliqua Festivitate, ex hodierno Stylo Curia Apostolica, incipiunt à primis Vesperis, & durant usque ad occasum Solis, seu donec Sol sub Horizonte abius planè occubuerit, *Gobat de Indulg. n. 655. Wiestn. hic n. 172.* 2. pro die non festo, seu feria aliqua datæ idem *Gobat n. 658.* existimat incipere ab in tempesta, & media nocte usque ad mediam noctem alteram; nam ita dies accipitur usu populi, & in Legibus etiam Romanis *l. more 8. ff. de Feriis. & c. consuluit 24. de Offic. Deleg.* 3. ad certos annos v. g. viceannium, aut septennium concessis idem *n. 662.* ait inchoari à die publicationis in loco factæ, quantumvis publicatio ex justa causa ad unum, vel alteram annum post Apostolicum Breve exhibitum differatur; nisi tamen in isto exprimat, Indulgentias ad septennium e. g. proximum valituras; tales enim ipso, quo Breve exhibitum est, anno inchoari, atque etiam, ne unus, vel alter annus intereat, publicandas monuit idem *Gobat n. 667.*